

cijom, cesijom i preuzimanjem duga ako ima evidentirane nenamirene obveze na računu u ovlaštenoj organizaciji (arg. iz čl. 10. Uredbe kojim je dopunjen čl. 21. Zakona o platnom prometu u zemlji, Nar. nov., br. 27/93.).

U nastavku se daje primjer kad sudionik platnog prometa (poduzeće) koristi trasiranu mjenicu s kojom će, unatoč blokadi žiro-računa, preuzimanjem duga omogućiti drugom poduzeću isplate plaće ili druge novčane obveze.

2. PRIMJER ISPLATE PLAĆA ZAPOSLENIKA TRASANTA

Ovdje prikazujemo izdavanje trasirane mjenice koju trasat akceptira radi postojanja trajnog interesa radi pribavljanja deficitiranih sirovina od trasanta koji je insolventan, a ima opravdani interes da osigura isplatu plaća zaposlenicima radi redovitog odvijanja radnog procesa.

U ovoj transakciji zaposlenici se javljaju (kolektivno) u ulozi remitentā, što Zakon o mjenici ne isključuje, jer je moguće da remitent bude označen kumulativno uz izričitu identifikaciju ili pomoću odgovarajuće isprave. Isprava u kojoj su zaposlenici imenovani je isplatna lista plaća za određeno obračunsko razdoblje koja je trasatu predložena u trenutku akceptiranja mjenice, tako da nema sumnje oko imena remitentā. U slogu mjenice "po naredbi" upisuju se imena prvog i posljednjeg remitentā uz oznaku da su ostali imenovani između njih prema isplatnoj listi plaća.

Odspijeću mjenice trasatu se preuzima mjenica radi isplate zaposlenika trasanta uključivo i pripadajuće poreze, doprinose i obustave, tako da trasat (koji je solventan) na teret svog žiro-računa izmiruje novčanu svotu iz mjenice i to zaposlenicima iz isplatne liste u gotovom novcu odnosno na tekuće račune kod banke, te virmanskim doznakama na odgovarajuće račune poreza i doprinosa i obustava iz plaća.

U praktičnom smislu, pritom je nezaobilazna sudradnja trasantove obračunske službe tako da se transakcija isplate plaća može obaviti besprijekorno i u skladu s pravilima sigurnosti.

Općenito valja imati na umu da odredbe Zakona o mjenici propisuju da se naplata mjenice može obaviti dostavljanjem naloga za isplatu ovlaštenoj organizaciji za platni promet, no prvenstveno se mjenica o dospijeću prezentira trasatu koji je isplaćuje u skladu s preuzetim obvezama prema imatelju – u ovom slučaju imateljima – trasirane mjenice.

Prema tome podnošenje mjenice na isplatu nekom obračunskom zavodu kod kojeg se vode računi trasata nije obveza nego pravo imatelja koje on može ali ne mora iskoristiti, te od njegove volje ovisi hoće li mjenicu podnijeti zavodu ili izravno trasatu (arg. iz čl. 37. Zakona o mjenici).

U mjeničnom slogu označena je valuta "u radu" jer se podmiruju plaće djelatnika.

Pokriće trasanta prema trasatu označeno je s oznakom da se stavi u račun "nama" tj. trasantu, a u konkretnom je slučaju dogovoreno uredno odvijanje daljnjih isporuka deficitarnih sirovina koje trasant dugoročno osigurava trasatu.

Popunjena trasirana mjenica ima sljedeće podatke:

REPUBLIKA HRVATSKA		Zagreb, 25. ožujka 19 99.		65.695,40 kn	
PRILAGODITELJ "Dora" d.o.o. Zagreb, Žitnjak b.b. (Pečat i potpis)	Dana 02. travnja 1999.		plati se o m		jednu mjenicu
	Ivana Ivića do željka Željkića poimenično prema				
	po naredbi - platnoj listi plaća				svotu od
					šezdesetpetihsucasetodevedestpet kn i 40 lipa
uvijeknost primjenom		u radu		i stavila ju u račun: nama	bez ispluće
trasatu: "DORA" d.o.o. Zagreb, Žitnjak b.b.				Imatelj:	
Plaćanje: u Zagrebu				"Bednja" d.o.o. Zagreb, Trg sportova b.b. (Pečat i potpis)	

Moguće je izdavanje odvojenih trasiranih mjenica za doprinose na plaće, pri čemu se kao remitente označava Zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, te ostale korisnike doprinosa na plaće prema odgovarajućim svotama obračunanih obveza. U tom slučaju ukupnost potrebnih sredstava istovjetna je prikazu podataka o plaćama, no ta se svota u ovom slučaju iskazuje u većem broju trasiranih mjenica koje trasat odvojeno akceptira i koje se tada odvojeno bilježe u računovodstvu sudionika poslovanja.

Računovodstvena isprava o mjenici u ovom je slučaju preslika trasirane mjenice koja se knjiži nakon što je trasant pribavio akcept trasata u skladu s poslovnim utanačenjem.

Mjenica se unosi i u matičnu evidenciju izdanih mjenica.

Dopunski podatci kod trasanta sadržani su u isplatnoj listi plaća i zbrojnoj specifikaciji plaća, te obračunanih doprinosa i poreza što slijede:

U nakladi RRiF-a

U PRODAJI

U nakladi časopisa "Računovodstvo, revizija i financije" priručnik koji je potreban svakom pravniku, ekonomistu, menadžeru, računovodi, financijeru i drugim poslovnim osobama:

ZAKON O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA s komentarom II. izmijenjena i dopunjena naklada

	kn
a) Ukupna svota plaća	54.313,00
– doprinosi iz plaća 20,6%	– 11.188,50
– UKUPNO ZA OPOREZIVANJE	43.124,50
– Porezi iz plaća	– 11.212,00
– Prirezi na poreze	– 1.458,00
– OBVEZE ZA ČISTE PLAĆE	30.454,50
b) Doprinosi na plaće 10,6%	11.188,50
c) Doprinosi Gospodarskoj komori	193,90
d) UKUPNO POTREBNA SREDSTVA	65.695,40

e) Obveze za plaće i iz plaća pret-hodno su knjižene u računovodstvu, i iskazane su odgovarajuća stanja na pojedinim računima. Kod trasata knjiži se akcept i plaćanje mjenice o dospijeću.

Knjiženje:

Tek. br.	Opis	Račun	Svota dug.	potr.
	Kod trasanta "Bednja", Zagreb			
1.	Obveze za neto plaće iz redovnog rada	2300	30.454,50	
	Obveze za doprinose iz plaća i na plaće	242	22.377,00	
	Obveze za porez na dohodak iz plaća	2410	11.212,00	
	Obveze za prirez iz plaća	2411	1.458,00	
	Obveze za članarinu komori	246	193,90	
	Primljeni predujmovi "Dora", Zagreb	224		65.695,40
	Za trasiranu akceptiranu mjenicu			
2.	Žiro-račun u ZAP-u	1000	65.695,40	65.695,40
	Za obračun izdane mjenice			

razdoblju. Knjiženje ostalih poslovnih promjena oko isporuke ne prikazuje se jer nije bitno za ovu materiju. (Nakon isporuke ukida se obveza za primljene predujmove). Obračun bezgotovinskog plaćanja pri ZAP-u moguć je unatoč tome što je žiro-račun blokiran.

Tek. br.	Opis	Račun	Svota dug.	potr.
	Kod trasata "Dora", Zagreb			
1.	Predujmovi dobavljačima materijala "Bednja", Zagreb	370	65.695,40	
	Obveze za izdane mjenične akcepte	2111		65.695,40
	Za akcept mjenice temeljem utanačenja			
2.	Obveze za izdane mjenične akcepte	2111	65.695,40	
	Žiro-račun u ZAP-u	1000		65.695,40
	Za isplatu akceptirane mjenice o dospijeću, temeljem specifikacije izvršenih naloga za plaćanje			

Napomena: Trasat zadržava isplaćenu mjenicu uz poslovnu bilješku da je uredno isplaćena s priložima preslika izvršenih naloga za plaćanje.

Knjiženje ostalih poslovnih promjena oko nabave ne prikazuje se, jer nije bitno za ovu materiju. (Nakon prijama sirovina ukida se stavka plaćenih predujmova).

Remitenti su u ovom slučaju zaposlenici trasanta koji ne vode poslovne knjige, te je stoga isključeno prikazivanje knjiženja kod remitenta. Nakon što su zaposlenici primili plaće njihovo je svojstvo remitenta prestalo, a potrebni podatci radi eventualnih informacija čuvaju se u računovodstvu trasanta i trasata time da se isplatne liste plaća trajno čuvaju u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 90/92.).

Napomena: Za predujam se ne izdaje račun R-1 jer se isporuka dobara odvija u istom obračunskom

NOVO U NAKLADI RRiF-a
STRUČNI PRIRUČNIK izdanje ožujak 1999.

POSLOVANJE S MJENICOM

- TRASIRANA MJENICA i podvrste s primjerima
- VLASTITA MJENICA

Detaljan opis postupaka s mjenicom u primjerima i slikama:

- izdavanje mjenice
- akceptiranje
- dospelost
- regres zbog neisplate
- zastara
- indosiranje
- aval
- naplata
- protest
- amortizacija
- obračun kamata

- MJENIČNE TRANSAKCIJE U POSLOVNOJ PRAKSI
- RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE MJENIČNIH TRANSAKCIJA
- BILANCIRANJE MJENICA
- MJENIČNA DOKUMENTACIJA I OPERATIVNE EVIDENCIJE

Opseg knjige: 284 str. • CIJENA KNJIGE s PDV-om 250,10 kn

Narudžbenica na kraju časopisa

Zvonimir TRAMPUS

Uporaba trasirane mjenice za isplatu plaća u slučaju kad je blokiran žiro-račun (Dopuna članka)

U časopisu RRiF br. 5/99. objavljen je članak pod naslovom "Uporaba trasirane mjenice za isplatu plaća u slučaju kad je blokiran žiro-račun".

Uredničkim ispravkama u tom su članku učinjene neke redakcijske pogreške koje ovim povodom ispravljamo.

Već u uvodnom dijelu navedenog članka utvrđuje se da je izmjenom Zakona o platnom prometu u zemlji (Uredba u Nar. nov., br. 23/99.) dopunjen čl. 21. tog zakona, kojim je propisano da sudionik platnog prometa ne može namiriti obveze **asignacijom, cesijom i preuzimanjem duga** ako ima evidentirane nenamirene obveze na računu u ovlaštenoj organizaciji (arg. iz čl. 10. Uredbe).

S tim u svezi u uvodu primjera za izdavanje trasirane mjenice blokiranog sudionika platnog prometa pogrešno se tvrdi da sudionik preuzimanjem duga omogućuje isplatu plaće i druge novčane obveze (prvi stupac na str. 19. časopisa RRiF br. 5/99.).

Nije riječ o preuzimanju duga već o mjeničnoj transakciji u kojoj dužnik koristi trasiranu mjenicu za izmirenje duga vjerovniku. Trasant izdaje mjenicu svojim vjerovnicima zaposlenicima na bruto svotu duga – plaću.

Pravilno je značenje primjera i daljnjeg teksta članka takvo, da blokirani sudionik platnog prometa – trasant vuče trasiranu mjenicu na solventnog trasata i tako omogućuje isplatu plaće ili podmirenje druge novčane obveze, unatoč blokadi žiro-računa.

Izmjenom Zakona o platnom prometu u zemlji Vlada Republike Hrvatske

uvodi izričitu zabranu **cesije, asignacije i preuzimanja duga** za blokiranu pravnu osobu. Zakonsko izvoriste ovih pravnih radnji je u odredbama Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 53/91. do 7/96.) u kojem su imenovani ugovori o cesiji, asignaciji i preuzimanju duga (arg. iz čl. 436., 1020. i 446. tog zakona). To praktično znači da se zabrana iz Uredbe Vlade Republike Hrvatske odnosi na skla-panje tih izričito imenovanih pravnih poslova a nikako ne na izdavanje trasirane mjenice kao vrijednosnog papira neovisno o solventnosti trasanta, jer postoji interes trasata da akceptira takvu mjenicu koji je usklađen s interesima trasanta i remitenta iz te mjenice.

Obveza iz trasirane mjenice zasnovana je na apstraktnom vrijednosnom papiru utemeljenom na Zakonu o mjenici i potpuno je samostalna u odnosu na druge modalitete obveza i prestanka obveza iz ZOO-a i Zakona o platnom prometu u zemlji.

Stoga je u tom kontekstu neutemeljena tvrdnja da se u konkretnom slučaju akceptiranja mjenice radi o preuzimanju duga radi isplate plaće ili podmirenja druge novčane obveze sudionika platnog prometa.

Pravkom ujedno upućujemo sudionike poslovanja da trasat (akceptant) u svrsi doznake na nalogu za plaćanje, osim navođenja osnove plaćanja (primjerice plaće zaposlenika, poreza i doprinosa iz plaća i na plaće za određeno razdoblje, odnosno faktura i sl.), obvezno navodi (označava) da podmiruje obvezu iz dospjele akceptirane mjenice.

Tražite (bolji) posao?

Informatička pismenost postala je apsolutni uvjet za gotovo svaki posao. Zato uhvatite priključak dok nije prekasno!

Preпустите svoje informatičko obrazovanje onima koji to znaju.

ZIC je najstariji Microsoftov ovlašten obrazovni centar u Hrvatskoj. Na raspolaganju ima pet klimatiziranih učionica opremljenih najsuvremenijim računalima i pratećom opremom kao i tridesetak vrhunskih predavača.

ZIC ima najreferentniju listu korisnika u Hrvatskoj: od ministarstva i vladinih ureda, preko ZAP-a, MIORH-a, HT-a, i HRTV-a do Zagrebačke banke, PBZ, Raiffeisenbank, Plive, ZV-a, Coca-Cole, DHL-a, Ericssona, Siemens i brojnih velikih, srednjih i malih poduzeća i ustanova. Dosad je u ZIC-u obrazovano preko 15.000 polaznika.

MI VAM MOŽEMO POMOĆI!

Microsoft Certified
**Technical
Education
Center**

ZAGREBAČKI
INFORMATIČKI
CENTAR

Zagreb, Av. Dubrovnik 15, Paviljon 11
Tel: 01 6527 407, 6524 029
Fax: 01 6523 283
e-mail: zic1@zic.tel.hr

www.zic.hr

VRHUNSKO OBRAZOVANJE • STRUČNA PODRŠKA • RAZVOJ SOFTVERA